

**Ruotu #63 Piörö/Pyörret
Yppäri/Pyhäjoki**

Sotilastorppa sijaitsi Pyhäjoella Yppärin kylän yhteismaalla 2,5 km rantatieltä ja 15 km Pyhäjoen emäkirkolta. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#6	Nissilä Johan Sigfridss	Yppäri
#7	Grekula Johan Olofss	Yppäri
#16	Antila Märten Mårtenss	Yppäri
#20	Karjaluoeto gammal öde	Yppäri
#8	Röyninge Pehr Anderss	Etelänkylä

Vuoden 1752 katselmuksessa tupa ja ulkorakennukset olivat kunnossa. Juomaveden sotilas sai läheisestä joesta. Peltomaata oli riittävästi. Ojat olivat kunnossa, mutta aidat tuli kunnostaa ja 125 m piti rakentaa uudelleen. Torpalla ei ollut heinäniittyjä, vaan ruotutalolliset antoivat sotilalle valmista heinää tai antoivat sotilaan kerätä heiniä veromailtansa.

Vuoden 1781 katselmuksessa tuvan katto ja multapenkit tuli kunnostaa ja seinät riivitä/tiivistää. Ladon katto tuli kunnostaa, muut ulkorakennukset olivat kunnossa. Pellot olivat hyviä, mutta kaikki aidat tuli kunnostaa. Sotilas käytti ruotutalollisten niittymaita. Korjaukset tuli tehdä seuraavan vuoden syksyyn mennessä 3 riikintaalerin sakon uhalla.

Vuoden 1791 katselmuksessa tupa oli kunnossa, mutta se oli savuinen ja pimeä, minkä takia takka tuli muurata uudelleen siten, että takalle ja uunille tuli erilliset savupellit. Ulkorakennukset olivat kunnossa, mutta sauna tuli korottaa ja tiivistää sammalella siten, että sitä voitiin käyttää myös riihenä. Pellot olivat kunnossa ja nyt sotilaan käytössä oli riittävästi heinäniittyjä. Puutteet tuli korjata seuraavana syksynä neljän riikintaalerin sakon uhalla.

Simon Holmberg 1734–1760
Simon on syntynyt Turun läänissä noin vuonna 1715. Hänet otettiin sotilaaksi 13.6.1734. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42 ja rykmentin Ruotsin-retkelle talvella 1743–44. Vuonna 1743 hänen todettiin käyttävän yhä vanhan mallista hattua, sukkaa ja kengän solkia. Hän oli linnoitustöissä Helsingissä vuosina 1788–51; ainakin vuonna 1749 hän oli Helsingin varuskunnassa ja vuonna 1751 Sipoossa. Hän osallistui Pommerin sotaan vuosina 1757–59. Marraskuussa 1759 hän oli sairaana armeijan sairaalassa. Hänen sai eron Pommerin Stralsundissa 22.4.1760, jolloin hänen todettiin olevan haavoittunut. Tuolloin hänelle myönnettiin myös tuplaeläke sotilashuonerahastosta ansioistaan Pommerin sodassa.

Simon Anderss Holmberg s. 11.1714, k. 9.3.1780 Pyhäjoki, vihitty 12.12.1734 Pyhäjoki **Lijsa Simonsdr Pirtticoski** s. 16.10.1705 Pyhäjoki, k. 4.12.1786 Pyhäjoki (vanh. **Pirtticoski Simon Simonss** ja **Beata Mattsdr**). Rippikirjan mukaan Simon sai sotilaseläkettä. He olivat itsellisinä Pyhäjoen Yppärissä ainakin vuosina 1763–67. He muuttivat 5.5.1767 Kalajoen suurpitäjään, lapsista heidän mukaan oli Lisa. He palasivat lampuodiksi Pyhäjoen Tuikkalaan vuonna 1774. Nyt mukana oli tytär Lisa miehensä Johanin kanssa. He asuivat Tuickalassa vuoteen 1780, Leskeksi jäätyään Lisa asui tyttärensä Lisan luona Pyhäjoen Petäjäsojalla.

Lapset:

Johan s. 11.12.1735 Pyhäjoki, k. 23.12.1736 Pyhäjoki,

Maria s. 30.7.1737 Pyhäjoki, k. 7.8.1737 Pyhäjoki,

Beatha s. 20.11.1738 Pyhäjoki,

Lisa s. 23.12.1740 Pyhäjoki, vihitty 11.12.1763 Pyhäjoki **Johan Erichss Hijtola** s. 14.8.1738 Pyhäjoki, k. 5.6.1788 Pyhäjoki (vanh. **Hijtola Erich Mattss** ja **Brita Cnutsdr**). He olivat uudistilallisina Pyhäjoen Petäjäsojalla vuodesta 1781 lähtien.

Lapset:

Brita s. 29.8.1765 Pyhäjoki (Hijtola),

Simon s. 10.2.1767 Pyhäjoki (Hijtola), vihitty 20.11.1792 **Brita Jacobsdr Ylipisilä** s. 26.10.1765 Pyhäjoki. He olivat uudistilallisina Pyhäjoen Petäjäsojalla vuodesta 1788,

Johannes/Johan s. 31.1.1769 Kalajoki (Martila). Hän palasi Alavieskasta Pyhäjoelle 4.9.1796 ja asui veljensä Simonin luona Pyhäjoen Petäjäsojalla vuosina 1796–1801. Hän muutti 15.10.1801 Kalajoelle,

Erich s. 11.1.1771, meni Oulaisiin 27.11.1796,

Elisabeth/Lisa s. 7.5.1774 Kalajoki (Martila). Hän asui veljensä Simonin luona Pyhäjoen Petäjäsojalla ainakin vuoteen 1801,

Matts s. 30.11.1778 Pyhäjoki (Petäjäsoja). Hän asui veljensä Simonin luona Pyhäjoen Petäjäsojalla ainakin vuoteen 1801,

Maria s. 15.7.1783 Pyhäjoki (Petäjäsoja). Hän asui veljensä Simonin luona Pyhäjoen Petäjäsojalla ainakin vuoteen 1801.

Johan Holmberg (/Nopberg) 1761–1763

Johan on syntynyt Karjalassa noin vuonna 1742. Hän oli 177 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 6.3.1761 ja siirrettiin 20.1.1763 ruotuun #64 (katso).

Katso ruotu #64.

Gabriel Johanss (Noppberg/)/Holmberg

1763–1770

Gabriel on syntynyt Pohjanmaalle noin vuonna 1721. Hänet otettiin 24.1.1751 varamieheksi ruotuun #64 ja 24.1.1751 (tai 20.11.1750) vakinaiseksi sotilaaksi nimellä **Nopberg** samaan ruotuun (katso #64). Hänet siirrettiin 20.1.1763 tähän ruotuun, jolloin hänen sotilasnimensä vaihdettiin **Holmbergiksi**. Hän sai eron palveluksesta 7.8.1770, jolloin hänellä todettiin olevan tyrä oikealla puolella ja hän oli kykenemätön sotapalvelukseen. Hän oli ollut Pommerin sodassa ja palvelut hyvin.

Gabriel Josephss Holmberg s.22.2.1726 Pyhäjoki, k.22.2.1800 Pyhäjoki (vanh. suutari **Bäcke Joseph** ja **Helga Gabrielsdr**), vihitty 28.6.1750 Kaarlela (Kokkolan maark) **Maria Larsdr** s.28.9.1730. Maria oli vihittäessä piikana Kaarlelan pappilassa ja muutti heti avioiduttuaan Pyhäjoelle. Gabrielin ehtoollismerkinnät puuttuvat vuosilta 1758–62, eli Pommerin sodana ajalta. Heidät on merkitty itselliseksi Pyhäjoen Yppärissä vuosina 1775–1800. Maria muutti Lohtajalle 7.12.1800.

Lapset:

Lars s.11.2.1751 Pyhäjoki (Nopberg), k.11.2.1751 Pyhäjoki,

Carin s.25.1.1753 Pyhäjoki (Nopberg), k.21.10.1808 Pyhäjoki, vihitty 28.5.1787 Pyhäjoki **Jacob Jacobss Feltmars** s.4.6.1757 Pyhäjoki, (vanh. sotilas #114 **Feltmars**, ent. **Halunen, Jacob Johanss** s.14.5.1727 Pyhäjoki ja **Beata Svensdr** s.10.9.1722 Pyhäjoki). Carin meni vuoden 1767 tienoilla Kalajoen Matoseen, mutta palasi pian Pyhäjoelle. Hänet on merkitty itselliseksi Pyhäjoen Yppärissä ainakin vuosina 1784–87,

Helena s.9.10.1754 Pyhäjoki (isä *Per* Josephss Noppberg), k.4.8.1755 Pyhäjoki,

Jacob s.22.7.1756 Pyhäjoki (Nopberg), k.17.11.1756 Pyhäjoki,

Maria s.22.7.1756 Pyhäjoki (Nopberg),

Helena s.23.6.1758 Pyhäjoki (Nopberg), muutti Kalajoelle 10.11.1771,

Matthias s.11.2.1764 Pyhäjoki (Holmberg), muutti Kalajoella vuonna 1780,

Anna s.8.1.1767 Pyhäjoki (Holmberg), k.13.9.1767 Pyhäjoki,

Joseph s.28.10.1768 Pyhäjoki (Holmberg), vihitty 6.11.1789 Kalajoki **Lisa Gabrielsdr Pyörret** s.30.3.1766 Kalajoki, k.8.10.1834 Ylivieska (vanh. **Pyörte Gabriel Isaacss** ja **Walborg Mattsdr**). Joseph meni 26.1.1786 Raahesta Kalajoelle, meni 7.10.1786 uudelleen Raaheen ja palasi taas 5.12.1787. Hänet on merkitty palkolliseksi Kalajoella vuonna 1789. Joseph tuli ensin vävyksi Pyörteelle ja he muuttivat Lisan kanssa Oulaisten Hannuxelaan vuonna 1805. Lisa asui vanhoilla päivillään tyttärensä Elisabethin luona Ylivieska Helanderissa.

Lapset:

Anders s.14.11.1789 Kalajoki, k.1.12.1789 Kalajoki (tai k.12.1.1789),

Joseph s.3.3.1791 Kalajoki,

Gabriel s.12.8.1792 Kalajoki, k.19.10.1792 Kalajoki,

Elisabeth s.11.5.1795 Kalajoki, vihitty 11.12.1817 Ylivieska **Jakob Olofss Juurikoski** l.

Helander s.14.9.1790 Ylivieska (vanh. **Helander Olof** ja **Lisa Andersdr**),

Maria Christina s.25.9.1797 Kalajoki,

Caisa Gretha s.9.6.1800 Kalajoki, vihitty 25.2.1834 Alavieska leski **Anders Jacobss Koskela** s.31.7.1793 Alavieska (vanh. **Käskela Jakob** ja **Lisa Eriksdr**),

Mathias s.6.3.1803 Kalajoki,

Hendrich s.30.1.1771 Pyhäjoki (Holmberg), vihitty 27.12.1792 Kalajoki **Brita Johansdr Sämerrå** s.1.5.1766. Hendrich meni Salosiin vuonna 1784, palasi Pyhäjoelle ja meni uudelleen Salosiin vuonna 1787. Brita muutti Maria-tyttärensä kanssa Nivalan Rauhalaan vuonna 1807.

Lapset:

Maria Christina s.16.1.1793 Kalajoki,

Josephus s.7.1.1795 Kalajoki.

Johan Holmberg

1771–1773

Johanin syntyperästä ei ole tietoa. Hänet otettiin sotilaaksi 26.2.1771. Hän kuoli Suomenlinnassa 5.4.1773. Pohjanmaan rykmentti komennettiin Kustaa III:n vallankaappauksen takia syksyllä 1772 Suomenlinnaan, missä talven ja kevään aikana kuoli melkein viidesosa miehistä.

Johan Gustafss Holmberg, ent. *Krock*, s.25.12.1751, k.5.4.1773, vihitty 10.2.1771 Pyhäjoki **Anna Thomasdr Bokenfelt** s.25.3.1738 (vanh. sotilas #72 **Bogenfeldt Thomas** ja **Walborg Erichsdr**). Anna vihitty 2.avioon 6.7.1774 Pyhäjoki sotilas #114 **Anders Michells Fältmarch** s._.9.1745 (katso). Johan oli renkinä Merijärven Jussilassa ainakin vuosina 1769–72. Vihittäessä hän oli vielä varamies.

Annan avioton lapsi:

Johanna s.14.4.1761 Pyhäjoki (isä ilmeisesti Johan Erichss Ponnicka). Johanna on merkitty sotilas #114 Basilius Härfströmin perheeseen vuodesta 1769 lähtien,

Lapset:

Johan s.23.3.1771 Merijärvi/Pyhäjoki, k.7.4.1773 Merijärvi.

Olof Eklund

1773–1785

Olof on syntynyt Ruotsissa noin vuonna 1746. Hänet otettiin sotilaaksi 23.11.1773. Hän kuoli 4.11.1785.

Olof Pehrss Eklund s._._.1747 (kuoliniästä: s._._.1745), k.5.11.1785 Pyhäjoki, vihitty 8.5.1774 Pyhäjoki **Anna Hendrichsdr Forbus** s.26.5.1748 Raahe (19.5.1748) (vanh. porvari **Forbus Hendrich Henrichss** s.13.9.1699 Raahe ja **Elisabet Mattsdr Fagerwijk** s.1.11.1716 Raahe/pakomat-kalla Isovihan aikana). Anna oli piikana Haapaveden Pirkolassa vuonna 1772. Anna muutti Ulrica-tyttärensä kanssa Lohtajalle 2.3.1793.

Annan avioton lapsi:

Margeta s.4.3.1772 Pyhäjoki, k.15.5.1776 Pyhäjoki,

Yhteiset lapset:

Henrich s.25.1.1776 Pyhäjoki, k.22.6.1776 Pyhäjoki,

Lisa s.17.5.1777 Pyhäjoki, puoliso **Henrich Gustafss Lustig** s.25.12.1767 Pyhäjoki (vanh. sotilas #60 **Lustig**, ent. **Härölä**, **Gustaf Gustafss** ja **Carin Philipsdr Carenlachi**). Lisa muutti 4.1.1791 Paavolaan.

Lapset:

Matthias s.11.1.1800 Pyhäjoki,

Lisa s.17.9.1802 Pyhäjoki,

Margetha s.23.4.1805 Pyhäjoki,

Ulrika s.23.9.1779 Pyhäjoki, vihitty 21.12.1801 Pyhäjoki **Simon Erichss Ojala**. Ulrika muutti äitinsä kanssa 2.3.1793 Lohtajalle. Ulrika ja Anna-tytär on merkitty myöhemmin miesvainaan-sa veljen **Mattsin** luo Yppärin Ojalaan.

Lapset:

Caisa s.20.2.1802 Pyhäjoki,

Matts s.4.12.1804 Pyhäjoki,

Anna s.18.8.1807 Pyhäjoki,

Hedvig s.12.12.1781 Pyhäjoki, k.14.4.1788 Pyhäjoki,

Carl Fredric s.4.4.1784 Pyhäjoki, k.25.8.1784 Pyhäjoki,

Carl Gustav s.14.8.1785 Pyhäjoki, k.20.3.1786 Pyhäjoki.

Matts Enman

1790-?

Matts on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1755. Hän oli 164 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 15.6.1790. Hän oli linnoitustöissä Hangossa vuonna 1795. Hänen osallistumisestaan Suomen sotaan ei ole tietoa; ainakin sodan loppuvaiheessa ruotu oli ilman sotilasta. Hänen leskelleen **Lisalle** myönnettiin 13.9.1823 entisten sotilaiden ja sotaleskien eläkekassasta 8 ruplan suuruinen eläke, jota hän nautti vuoteen 1840.

Matts Mattss Enman/Engman, ent. **Passi**, s.1.4.1755 *Kalajoki*, k.1807–08, vihitty 21.10.1784 Pyhäjoki **Lisa Andersdr Hakala** s.19.1.1761 Pyhäjoki (vanh. saharenki **Hakala Anders Josephss** ja s.30.11.1727 **Lisa Olofsdr s. _ . 1732**). Lisa oli vihittäessä palkollisena Pyhäjoen Nissilässä. Matts oli vihittäessä ja ensimmäisen lapsensa syntyessä vuonna 1785 varamies. Hän oli palkollisina Pyhäjoella vuosina 1788–94. Mattsin viimeinen ehtoollismerkintä on tehty 30.3.1807, Lisa on kirjattu torppaan vielä vuosina 1810–16. Vuoden 1810 henkikirjassa Lisa on merkitty lapsineen Pyhäjoella Yppärin Nissilään.

Lapset:

Brita s.1.2.1785 Pyhäjoki (Passi), muutti kotoa 25.10.1805,

Matts s.4.3.1787 Pyhäjoki (Passi), k.18.3.1788 Pyhäjoki,

Anders s.14.8.1789 Pyhäjoki (Passi), vihitty 28.4.1820 Raahe **Anna Lisa Partiin**. Anders muutti 13.12.1803 Lohtajalle, palasi 6.11.1807 Pyhäjoelle ja muutti edelleen 5.10.1813 Raaheen,

Matts s.9.1.16792 Pyhäjoki,

Johan s.8.7.1794 Pyhäjoki, k.23.4.1867 Merijärvi, vihitty 24.3.1817 Merijärvi leski **Anna Larsdr Bengtilä** s.18.2.1774 Merijärvi (vanh. **Bengtilä Lars Nielss** s.18.2.1737 Pyhäjoki ja **Margeta Nielsdr Ponnikas** s.25.11.1744 Pyhäjoki). Johan muutti Kalajoelle 8.10.1813. Anna vihitty 1.avioonsa 1.4.1796 Merijärvi **Matts Ericss Prittinen** s.8.5.1766, k.7.1.1809 Merijärvi. Heidät on merkitty itsellisiksi Merijärvellä.

Lapset Anna 1.aviosta:

Eric s.7.12.1796 Merijärvi, k.7.9.1853 Merijärvi. Eric muutti Kalajoelle vuonna 1815,

Anna Lisa s.1.2.1799 Merijärvi, vihitty 23.6. 1819 Alavieska **Gotthard Gotthardss Tannahuala**. Anna-Lisa muutti Alavieskaan 1.12. 1717,

Lars s.3.7.1801 Merijärvi,

Susanna s.2.7.1802 Merijärvi, k.16.10.1813 Merijärvi,

Matts s.23.9.1804 Merijärvi,

Brita s.21.12.1806 Merijärvi, k.20.12.1808 Merijärvi,

Johanin ja Anna yhteiset lapset:

Maija Brita s.16.7.1718 Merijärvi, k.23.6.1819 Merijärvi,

Maria s.13.7.1821 Merijärvi,

Lisa s.5.12.1796 Pyhäjoki, k.29.4.1803 Pyhäjoki,

Matts s.9.1.1798 Pyhäjoki,

Zacharias s.28.6.1799 Pyhäjoki, k.24.5.1803 Pyhäjoki,

Isaac s.7.3.1802 Pyhäjoki, 26.3.1802 Pyhäjoki,

kuoll.synt.tr s.3.2.1803 Pyhäjoki,

Carin s.13.10.1804 Pyhäjoki, k.25.4.1811 Pyhäjoki.